

Alvdal kommune
Gjelen 3
2560 ALVDAL

Saksbehandler, innvalgstelefon

Linn Christin Myhrer Rueslåtten, 61 26 60 59

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Alvdal renseanlegg

Kontrollnummer: 2020.136.I.FMIN

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Bård Kjøsberg

Fra Statsforvalteren i Innlandet:

Linn Christin Rueslåtten

Andre deltagere fra virksomheten:

Sigrun Hafsten

Anders Tveråen

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Innlandet:

Nina Marie Aas

Anders Waldemar Olsen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Alvdal renseanlegg den 3.09.2020 og 28.10.2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Innlandet avdekket 1 avvik og ga 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

1. Virksomheten har ikke utarbeidet en detaljert risikoanalyse for avløpsanlegg og ledningsnett.

Anmerkninger:

1. Rutiner for å avdekke lekkasjer og utslipp på avløpsnett kan forbedres.
2. Hovedplan for vann og avløp, og saneringsplan, bør revideres.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

23. april 2021

Linn Christin Rueslåtten

Tore Pedersen

dato

kontrollør

avdelingsdirektør

Statsforvalteren i Innlandet

Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ALVDAL KOMMUNE SENTRALADMINISTRASJONEN	
Organisasjonsnr.: 974564297	Eies av: 939984194
Bransjenr. (NACE-kode): 84.110 - Generell offentlig administrasjon	

Kontrollert enhet

Navn: Alvdal renseanlegg	Anleggsnr.: 3428.0014.01
Kommune: Alvdal	Fylke: Innlandet
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 6.11.2014	Sist endret:

Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen var en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for 2020.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

Internkontroll

Prosess og rensutstyr

Utslipp til vann

Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Oppfølging etter inspeksjonen

Alvdal kommune plikter å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Alvdal kommune innen 20. mai 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avviket skal rettes.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfinpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Innlandet v/Linn Christin Rueslåttén.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 3. september 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Alvdal kommune bli ilagt et gebyr på kr 13 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Innlandet. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Innlandet (jf. offentleglova).

Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke utarbeidet en detaljert risikoanalyse for avløpsanlegg og ledningsnett.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd, pkt. 6-8.

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Alvdal kommune, til utslipp av kommunalt avløpsvann og utslipp av overvann fra avløpsanlegg i Alvdal tettbebyggelse, punkt 2.2.4 *Internkontroll*

Kommentarer:

Kommunen fikk utarbeidet en ROS-analyse for avløpsnett i 2014 (COWI) med fokus på konsekvenser ved fremtidige klimaendringer og endret nedbørsituasjon, men kommunen mangler en helhetlig kartlegging og analyse av risikoforhold for avløpssektoren. En slik analyse må utarbeides og inkluderes i virksomhetens internkontrollsystem. Det ble ved Statsforvalterens forrige tilsyn (2016) gitt anmerkning knyttet til manglende ROS-analyse for kommunens avløpssystem.

Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Rutiner for å avdekke lekkasjer og utslipp på avløpsnett kan forbedres.

Kommentarer:

Kommunen bruker pumpedata og vannforbruksdata aktivt for å avdekke eventuelle lekkasjer og utslipp, men systemet er sårbart og avhengig av personell med inngående kunnskap om avløpsnett og normal variasjon i vannmengdene. Kommunen har også flere elvekryssinger uten særskilt overvåking, noe som innebærer at brudd eller lekkasjer her må avdekkes kun ved ordinær bruk av pumpedata fra nettet ellers.

Kommunen bør vurdere om det finnes tiltak som kan bidra til at brudd eller lekkasjer avdekkes raskere, og som sikrer at dette kan ivaretas av eventuelle vikarer, nytilsatte eller lignende som kanskje ikke har like detaljert kunnskap om vannforbruk og pumpedata på ledningsnett.

Anmerkning 2

Hovedplan for vann og avløp, og saneringsplan, bør revideres.

Kommentarer:

Kommunens hovedplan for vann og avløp er fra 1999, og det har vært planlagt for å utarbeide en ny hovedplan i mange år uten at dette har blitt realisert. Når det gjelder behov og tiltak knyttet til sanering av ledningsnett har kommunen fått hjelp av konsulentselskapet Rambøll til å utarbeide en prioriteringsliste som det jobbes etter i dag.

Under tilsynet viste kommunen til at de jobber med anbudspapirer for å få på plass en ny hovedplan, og håper å kunne ha ny plan på plass i løpet av 2021. Oppdaterte hovedplaner og saneringsplaner er viktige styringsdokumenter som sikrer langsiktig og forutsigbar ivaretagelse av ledningsnett og renseanlegg. Statsforvalteren forventer derfor at kommunen nå prioriterer dette arbeidet og at ny hovedplan utarbeides i løpet av 2021.

Andre forhold

Statsforvalteren i Innlandet har varslet krav om overholdelse av sekundærrensekrav for alle kap. 14-anlegg i Innlandet. Sekundærrensekravet er fastsatt som rensekrav, men ut fra resipientvurderinger mener Statsforvalteren i utgangspunktet at anleggene også bør bygges ut med biologisk rensetrinn.

Alvdal renseanlegg har ikke biologisk rensing, men hvis man ser på årsgjennomsnitt klarer anlegget å overholde 70% renseseffekt for BOF₅ og 75% renseseffekt for KOF. Under tilsynet ble det derfor diskutert hvorvidt Alvdal renseanlegg vil måtte bygges ut med biotritt for å overholde sekundærrenserekravet.

I etterkant av tilsynet har Statsforvalteren sett nærmere på resultater av enkeltprøver for å gjøre en grundigere vurdering av Alvdal renseanlegg sine muligheter for å overholde sekundærrenserekravet uten biotritt. Hvis man vurderer analyseresultatene opp mot kravene til enkeltprøver som fremgår av forurensningsforskriften § 14-13 *Vurdering av analyseresultater*, ser man at anlegget ikke oppfyller sekundærrenserekravet per i dag.

Ifølge forurensningsforskriften § 14-13, kan kap. 14-rensianlegg som tar 12 avløpsprøver per år ha inntil 2 prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseseffektkravet for BOF₅, KOF_{CR} (og SS). Statsforvalteren ser at denne formuleringen i forurensningsforskriften er uklar, og spesifiserte derfor vår forståelse av dette i brev om renserekrav og dokumentasjon av utslipp for kapittel 14 rensianlegg i Innlandet, datert 16.12.2020.

Uavhengig av om man ser på renseseffekt eller konsentrasjonsverdier for enkeltprøver skal i tillegg den høyeste analyseverdien som er basert på prøvetaking under normale driftsforhold, ikke overskride konsentrasjonskravet for BOF og KOF med 100%. Ved Alvdal rensianlegg har den høyeste utslippskonsentrasjonen av BOF₅ overskredet konsentrasjonskravet med mer enn 100% alle de 3 siste årene. I 2018 og 2019 ble dette konsentrasjonskravet overskredet med mer enn 100 % henholdsvis 3 og 2 ganger, samt 2 ganger i 2020. Tilsvarende konsentrasjonskrav for KOF ble også overskredet med mer enn 100% i 2019 og 2020.

Statsforvalteren oppfordrer Alvdal kommune til å gjennomgå analyseresultatene for Alvdal rensianlegg, og gjøre en egen vurdering av anleggets muligheter for å overholde sekundærrenserekravene, både med og uten biologisk rensertritt. Statsforvalteren kan være med å diskutere dette temaet videre i et eget møte om det er ønskelig.

Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren

Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

Gebyr ved kontroll (TA-2608)